

[Lone Dybkjær]

positiv over for det tidligere forslag, men dengang var venstre altså også i opposition. Men jeg håber, at vi kan nå noget videre i udvalget.

Jeg tror næsten, jeg har kommenteret hr. Gades bemærkninger i det, jeg har sagt om det mere generelle.

Jeg vil nok sige, at hvis fremskridtspartiet havde ymtet så meget som ét positivt ord om det her, så ville jeg have været virkelig betænkelig, men det gjorde de heldigvis ikke.

Til hr. Tinning vil jeg sige, at jeg er da enig i, at det er svært at få noget uvildigt og uafhængigt. Det, man kan gøre, er at stræbe efter det så godt som muligt, og så må man sige, at det drejer sig om, at de faktisk repræsenterer de forskellige synspunkter og ikke kommer med alle mulige mere slatne udtalelser. Det kunne man meget vel tage med, når man gik videre med arbejdet, og sige, at vi ikke er interesseret i nogle flade kompromisser – dem skal vi såmænd nok selv få lavet – men vi er interesseret i at få de forskellige vurderinger, gerne så barsk og konkret som overhovedet muligt.

Jeg skal altså takke for de positive kommentarer og sige, at jeg håber, vi kan nå videre i udvalget med denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget angående videnskabelig forskning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af en oplysningskampagne om informationsteknologi.

Af Gade (SF) m.fl.

(Fremsat 4/4 84).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Stetter):

Jeg kan ikke tilslutte mig dette forslag. Det skyldes ikke, at jeg finder information om emnet overflødig, tværtimod, men jeg mener, at der allerede informeres ganske bredt herom i skolerne og gennem foredragsvirksomhed på alle niveauer, gennem utallige indslag i radio og TV og indlæg i dags- og fagpressen.

Herudover vil der i forbindelse med det foreslåede teknologiske udviklingsprogram blive informeret målrettet, men ganske bredt netop om informationsteknologien og de muligheder og konsekvenser, denne teknologi indebærer for erhvervene, for samfundet som helhed og for borgerne.

Jeg tror derfor, at der allerede er så mange kanaler til spredning af kvalificerede oplysninger om dette og beslægtede emner, at et nyt statsfinansieret oplysningsorgan kun vil medføre dublering og skabe forvirring og uklarhed om, hvem der tager sig af hvilken oplysningsvirksomhed.

Ritt Bjerregaard (S):

I socialdemokratiet er vi positive over for det fremsatte forslag.

Vi kan godt se et vist sammenfald i den idé, der ligger bag ved forslaget fra SF, og det forslag, vi tidligere behandlede, fra det radikale venstre, bl.a. fordi begge partier opererer med nødvendigheden af en folkelig debat. Det er vi meget enige i. Vi tror også, at ukendskab meget tit betyder, at man afviser noget, simpelt hen fordi man ikke ved, hvad det går ud på.

Vi synes i og for sig, at netop disse to forslag, der nu henvises til to forskellige udvalg her i folketinget, nemlig erhvervsudvalget og forskningsudvalget, viser nødvendigheden af, at vi får etableret et tværgående ad hoc-udvalg til at behandle de teknologiske spørgsmål. Der er meget store fordele ved at have de faste udvalg, men ind imellem havner vi altså i en situation, hvor vi mister muligheden for at koordinere de forskellige forslag, der kommer frem. Vi tror, der vil være andre

[Ritt Bjerregaard]

forslag, der med held vil kunne behandles i et sådant udvalg også.

Vi er som sagt positive over for forslaget. Vi synes, det kan være nødvendigt at overveje, om modellen, som vi kender fra energioplysningskampagnen, kan bruges direkte, og vi mener også, det vil være fornuftigt i udvalget at få drøftet igennem, om vi snævert skal holde os til informationsteknologien, eller om vi skal brede debatten om den ny teknologi lidt mere ud.

Aagaard (KF):

SF har i dette forslag udtrykt ønske om, at der iværksættes en oplysningskampagne om informationsteknologien for herigennem at give befolkningen en bedre mulighed for at afklare sin holdning til de fremtidsperspektiver, som informationsteknologien rejser.

Jeg kan ikke være uenig med forslagsstillerne i, at der er behov for oplysning. Der er sikkert mange mennesker, som har en oplevelse af, at ny teknologi bogstavelig talt falder ned fra himlen, er noget, der kommer af sig selv, hvis man tænker sig tilstrækkelig grundigt om.

Dette er uheldigt, for al den teknologi, vi hver for sig møder i dagligdagen, er udtænkt, udviklet og produceret af andre mennesker, ofte efter et langt og bevidst arbejde. Vi har alle et behov for at vide, hvordan forskning, udvikling og produktion foregår, og hvilke uddannelser der kræves. Det er også væsentligt at vide, at teknologisk udvikling omfatter mere end det tekniske udstyr. Det er også, hvorledes dette anvendes, og teknologisk udvikling er også den måde, hvorpå vi organiserer arbejdet og forskellige menneskelige aktiviteter.

Når dette er sagt, hører enigheden med forslagsstillerne op. At det skulle være nødvendigt at oprette et nyt statsfinansieret oplysningsudvalg, som vil koste samfundet nye 10-20 mill. kr., føler jeg mig bestemt ikke overbevist om. Som industriministeren allerede har været inde på, foregår der i dag en bred information og har gjort det længe gennem mange artikler i såvel dags- som fagpresse, mange indslag er bragt i både TV og radio, for slet ikke at nævne skolerne, hvor jeg er overbevist om at emnet længe er blevet livligt debatteret.

Dette tror jeg vil fortsætte, ligesom jeg også er overbevist om, at såfremt vore oplysningsforbund føler, der er interesse for emnet, så vil disse hurtigt etablere kursus og foredrag, ligesom studiekredse i rigt omfang kan etableres. Få lande har en så veludbygget fritidsundervisning og på så mange forskellige niveauer som Danmark. Lad os ikke ødelægge mulighederne for at etablere nye oplysningskampagner ved at koble et nyt oplysningsudvalg på systemet, men i stedet opfordre disse til også at løse denne vigtige samfundsopgave.

Med disse bemærkninger skal jeg på den konservative gruppes vegne afvise forslaget.

Sander (V) :

Umiddelbart kunne man have lyst til at give tilslutning til dette beslutningsforslag fra SF, for information er altid relevant, og som også nævnt af hr. Aagaard er det jo særdeles relevant, når det er et område, hvor vi er så uvidende alle sammen, som det rent faktisk er tilfældet. Men fra venstres side må vi sige, som vi gjorde til det radikale forslag, at der er to forhold, som gør, at vi må afvise forslaget. For det første det teknologiske udviklingsprogram, hvorom ministeren allerede er kommet med en række bemærkninger og selvfølgelig vil følge det op i redegørelsen i næste uge. For det andet foregår der allerede en mængde information og debat på området på nuværende tidspunkt. Vi kan bare se vores aviser hver eneste dag. Erhvervssiderne er jo fyldt, sprængfyldt, med det stof netop i øjeblikket, og det er ikke alene på erhvervssiderne, det er i artikler, det er i kronikker. Det har selvfølgelig hybrid- og bredbåndsnettet, som det allerede har været nævnt, en stor del af skylden for. Det er igen et spørgsmål om ressourcer. Hvis det er noget, der allerede sker i forvejen, føler vi ikke, der er grund til at ofre måske 10 mill. kr. om året.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at det havde måske været mere spændende at behandle dette forslag på et tidspunkt, hvor vi havde haft den debat, som kommer i næste uge.

Sluttelig skal jeg lige sige, at i visse dele af pressen har jeg set at venstre har fået et lidt dårligt image med hensyn til teknologien, idet man har sagt, at vi var negative. Det er vi selvfølgelig langt fra; vi siger ikke nej til

[Sander]

fremtiden, men vi vil gerne være med til at debattere den og præge den.

Ingerlise Koefoed (SF):

Medieforskeren Preben Sepstrup har for nylig udsendt en bog, der hedder »Det elektroniske samfund: en sag for eksperter? – eller kan vi andre være med?«. Den kunne have heddet »Informationssamfundet: en sag for eksperter? – eller kan vi andre være med?« Det er det, debatten her i dag drejer sig om. Bliver dette en sag for eksperter, for dem, der har uddannelse, der har tid, der har mulighed for at sætte sig ind i det – og dermed måske også for at manipulere – eller bliver det en sag, hvor man inddrager befolkningen, inddrager befolkningens synspunkter og fortæller befolkningen, hvad dette kan blive til?

Sagen er jo den, som det også blev sagt under den forrige debat, at det her kan medføre en større opsplitning af samfundet, men det kan også, rigtigt tilrettelagt, give mennesker bedre muligheder, bedre ytringsmuligheder og bedre arbejdsmuligheder. Det kan medføre isolation, men det kan også medføre nye fællesskaber.

Hvis man tænker på sådan noget teknologisk udstyr som det, man nu kan bruge til gamle, til ældre, der bor i deres eget hjem, så kan man lave nogle udmærkede overvågningsapparater, som gør, at hvis den ensomme gamle falder, kan han eller hun hurtigt tilkalde hjælp. Nøjes man med det, fordi man nu har fået den teknologi, så har man isoleret og fremmedgjort den gamle endnu mere for samfundet, end han eller hun er i forvejen. Bruger man overvågningsudstyret sammen med anden pleje, sammen med besøg af mennesker, sammen med andre levende tilbud, så er det fint. Men alt det er jo noget, vi skal diskutere, alt det er noget, befolkningen har behov for at høre noget om, behov for at deltage i diskussionen om, behov for at deltage i beslutningsprocesserne om. Derfor har vi ønsket at få nedsat dette oplysningsudvalg.

Jeg vil godt som eksempel på de grupper, som dette kan bruges til enten at isolere, at gøre mindre ligestillet eller at gøre mere ligestillet med andre, fremhæve de handicappede, invaliderne. Jeg har for ikke så længe siden stillet spørgsmål både til industrimini-

steren og undervisningsministeren om, hvordan man vil tilrettelægge den ny teknologi, sådan at det bliver til størst mulig gavn for de handicappede, og jeg har fået ret positive svar både fra industriministeren og undervisningsministeren. Der synes at være en forståelse for, at de handicappede ikke alene skal have udviklet noget bedre udstyr, men også skal være med til selv at bestemme, hvordan det udstyr skal laves, selv at bestemme, hvordan tingene skal fungere. Jeg ville ønske, at man i forbindelse med alt det her og i forbindelse med den oplysningskampagne, som jeg mener må komme, ville nedsætte en gruppe af handicappede, som kunne formulere deres krav, som kunne gå ud i befolkningen og fortælle, hvad deres ønsker var. Jeg beder under alle omstændigheder om – hvad enten det ene eller det andet forslag nu bliver til noget – at vi i det tværgående udvalg tager de handicappedes problemer i denne forbindelse som i andre forbindelser op til alvorlig overvejelse.

For et års tid siden fremsatte SF blandt andre forslag, vi har fremsat for blinde og svagsynede, et forslag om dagblade på lyd for de blinde. Forslaget blev desværre afvist. Vi kommer nok igen med det. Men der skete noget samtidig, som gjorde, at man synes, de blinde blev endnu mere svigtede end ved, at man ikke ville vedtage dette forslag herinde. Samtidig kom nemlig teletekst, og det betød, at de blinde og svagsynede kunne komme i kulturudvalget og sige: ikke alene er vi dårligt stillet informationsmæssigt, fordi vi ikke kan få dagblade på lyd, men vi er blevet endnu dårligere stillet informationsmæssigt nu, for nu kan de seende ud over den daglige avis også få teletekst på deres TV.

Det er kun et eksempel, men det er et eksempel på, at det er vigtigt i de overvejelser, man gør sig, at sikre, at de mennesker, der egentlig har det meget svært, og som måske aldrig kan blive helt ligestillet med andre, i hvert fald ikke bliver glemt i den diskussion, den debat, den oplysningskampagne, vi skal have om disse ting.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal først sige, at vi er enige med fru Ritt Bjerregaard i, at det ville være rimeligt at nedsætte et tværgående udvalg, der kan tage en række af disse forslag op og behand-

[Lone Dybkjær]

le dem i en anden sammenhæng, end de vil blive, når de kommer i de enkelte udvalg stykkevis og delt.

Jeg vil sige om forslaget, at vi ser det klart i sammenhæng med vores eget forslag, som vi netop har behandlet. Man kan næsten sige, at det repræsenterer én måde, et teknologinævn kunne iværksætte en debat på, og det er et udmærket eksempel.

Jeg synes, det er vigtigt – det sagde jeg også under vores eget forslag, og derfor skal jeg ikke gå så meget ind på det foreliggende forslag – at vi får den folkelige debat. Det er rigtigt, at mange mennesker reagerer mod ny viden alene af ukendskab, og fordi uoverskueligheden af, hvad der sker, bliver for stor. Derfor vil jeg sige henvendt til dem, der er modstandere af forslaget, men i øvrigt siger, at de er meget teknologivenlige, at jeg tror ikke, I skal regne med, at man faktisk kan gennemføre ny teknologi fortsat, som vi hidtil har kunnet, for der vil komme en folkelig reaktion, hvis man ikke sætter ind med en folkelig debat. Jeg kan ikke forstå, at alle de, der er tilhængere af ny teknik, afviser dette forslag uden videre, fordi de regner med, at man bare kan tromle det hen over hovedet på folk. Det lader sig ikke gøre mere. Den eneste måde, man kan gennemføre ny teknologi på i fremtiden, er faktisk ved, at man har folket med sig, og det får man bl.a. gennem en intensiv oplysningskampagne. Ellers tror jeg, det går galt. At man så samtidig opnår, at man får en teknik, som folket også selv gerne vil have, er jo kun udmærket, men jeg tror, at tingene går i stå, hvis vi ikke får denne debat i gang.

Om forslaget vil jeg sige, at jeg har et hovedproblem med det, nemlig at jeg tror, det kommer for sent. Det er et udmærket eksempel på, at løbet sådan set er kørt. I virkeligheden synes jeg, at noget af det, vi måske burde diskutere i udvalget, er, om vi ikke snarere skulle lave et forsøg med en oplysningskampagne om forstervandsprøver og gensplejsning og den type problemer i relation til det forslag, vi får til behandling fra VS på et eller andet tidspunkt, hvor der jo foreslås moratorium, men det kommer vi til at diskutere. Jeg mener i virkeligheden, at her er udviklingen ikke løbet. Her er der en udvikling, som vi klart kan se perspektiverne i, hvor vi kan diskutere temmelig konkret, og hvor vi ikke er nået så langt, at det omfatter

alle i samfundet. Vi bør i virkeligheden diskutere, om det er det forsøg, vi skal gennemføre, snarere end et forsøg med folkelig oplysning om informationsteknologi. Jeg tror, vi risikerer, at vi også kommer for sent på det andet felt, hvis vi koncentrerer os for meget om informationsteknologispørgsmålet, som nok stort set er ved at være på skinner beslutningsmæssigt, og hvor den folkelige debat vil komme for sent og næppe vil nå at påvirke tingene ret meget.

Tinning (VS):

Som bl.a. fru Ritt Bjerregaard nævnte, er det jo rigtigt, at ukendskab til ny teknologi kan føre til en afvisning af den nye teknologi. Men det er også rigtigt, at kendskab til ny teknologi kan føre til en afvisning af ny teknologi. Man forsøger her at bygge på en model à la den, der blev brugt i forbindelse med energioplysningsarbejdet fra 1974. Det er om muligt det klareste eksempel på, at øget kendskab til en mulig ny teknologi har øget afvisningen, har øget modstanden. I takt med, at indsigten er vokset, er den gruppe i befolkningen, som har sagt nej tak til atomkraften, også vokset, og det er som bekendt kun noget, vi synes er fint nok. Så selve det med at få taget stilling til teknologien på et mere dybtgående, et mere kvalificeret grundlag støtter vi selvfølgelig.

Jeg synes, det foreliggende forslag er godt, bl.a. fordi det taler om et udvalg med fuld selvstændighed, lægger vægt på det alsidige materiale, lægger vægt på en bred oplysning og lægger vægt på gratis deltagelse i studiekredse og foredrag. Den brede oplysning er jo andet og mere end kronikker og notitser på erhvervssiderne, som kan være ganske udmærkede, bevares, men det, vi taler om, er jo også forskellige aktiviteter, som vel spænder fra musik til teater, film og digte – alt sammen forskellige måder at nærme sig de samfundsmæssige konsekvenser af en eller anden ny teknologi på.

Jeg synes også, det er vigtigt, når man i bemærkningerne nævner, at det, det egentlig drejer sig om på dette område, er, at den politiske formulering af målene for teknologiu udviklingen er en del af selve produktudviklingen. Sagt lidt anderledes: det har selvfølgelig betydning også for den investeringspraksis og den produktudvikling, der foregår

[Tinning]

i erhvervslivet, hvad vi herinde siger dels om atomkraften, som jeg har nævnt, men sandelig også om sådan nogle ting som hybridnet, bredbåndsnet.

Men det, der er vigtigt for os, er lige præcis at sige, at vi vil have en debat og en oplysning, der i bund og grund er bred og folkelig, som når ud, og som altså betyder, at folk får mulighed for selv at tage stilling: vil vi have det her, eller vil vi ikke have det? Så vil vi på nogle områder givetvis få en udvikling, der minder om udviklingen vedrørende atomkraften, hvor folk siger nej tak, og på andre områder, hvor der sker en ny teknologiudvikling til gavn for den brede befolkning – for det sker jo, og det kan mageligt tænkes udviklet – vil folk selvfølgelig sige ja tak. Jeg tror ikke, at der vil spredes forvirring og uklarhed, hvis man nedsætter endnu et oplysningsorgan, som sætter kraft bag en ny folkelig debat. Tværtimod tror jeg, det vil kunne bidrage til at skabe klarhed.

Jeg skal til sidst sige, at ideen om et tværgående ad hoc-udvalg, som kan tage sig af disse teknologisørgsmål, forekommer os at være glimrende.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Teknologi og ny teknologi er meget, meget spændende, og vi, der havde lejlighed til at deltage i et spændende møde i går, ved også, at det er noget, som vi på mange måder er enige om. Det er også rigtigt, som det er sagt, at det går fantastisk hurtigt. Mens vi sidder i nævn, udvalg o.lign. og arbejder, sker tingene pludselig hen over hovedet på os.

Jeg tror godt, vi kan blive enige om nødvendigheden af oplysning, men jeg synes, at de millioner, der skulle bruges på det, nok kunne anvendes på en bedre måde, for alene det at finde ud af, hvad der skal oplyses om, er svært. Det kan man gøre, når det er energibesparelser, for så er det ganske kontant, men her drejer det sig om virkelig mange ting. Selve debatten vil nok komme til at foregå på torsdag; når vi skal have en industripolitisk redegørelse, kan vi nok ikke undgå at komme ind på ny teknologi.

Som det er nævnt her bl.a. fra SFs side, er det helt klart, at teknologi kan være noget godt, men at den også, hvis mennesket ikke er med, kan give os store problemer. Vi må aldrig tro, at vi kan erstatte et menneske med

den ny teknologi. Men jeg tror, at oplysning i høj grad skal foregå på skoler og læreanstalter og også ude i de forskellige faggrupper, arbejdstagere og arbejdsgivere imellem. Jeg tror, det er rigtigt, at man prøver på at sætte folk ind i, hvad det virkelig er, der skal ske, for megen afvisning af den ny teknologi skyldes uvidenhed. Der tales meget om kampagner o.lign., og det er klart, at man kan føre en kampagne, alt efter hvordan man nærer sig på tingene, og så prøve på at overbevise folk om det, men det vigtigste må være, at man får en saglig debat. F.eks. tales der også om kvinderne og deres situation, og man må virkelig også se, om den ny teknologi vil være en fordel eller vil komme til at skabe nogle problemer for dem. Men det vil være svært for et overordnet organ at sige, at netop de problemer vedrører den bestemte arbejdsplads.

Jeg tror, det er godt, at vi får problemerne frem, men kristeligt folkeparti kan ikke se, at pengene skal anvendes til oplysning på denne måde, men ellers er vi meget indstillede på måske sammen at se på, hvordan vi bedre får oplysning om teknologien ud.

Jytte Hilden (S):

Det er ikke, fordi jeg skal forlænge debatten denne fredag eftermiddag, men jeg vil gerne i forlængelse af det, som den socialdemokratiske ordfører, fru Ritt Bjerregaard, sagde i sin udgangspremik, sige, at vi selvfølgelig synes, det er vigtigt med en folkelig debat, og man kan måske undre sig en smule over, at SF kun har taget informationsteknologien op; et andet oplagt emne – et par ordførere har været lidt inde på det – er hele bioteknologiområdet, som kunne komme med et i bredt perspektiv, hvad angår disse ting.

Jeg tror, det i en sådan bred folkelig debat er vigtigt at få fat i mange grupper, som kan være med til at gøre debatten bred. Det gælder selvfølgelig forskere, det gælder fagbevægelsen, og det gælder i høj grad for mig at se også kunstnere. Når jeg nævner netop forskerne og kunstnerne, er det, fordi disse grupper i deres daglige arbejde ligesom er vant til at tænke på tværs af vante baner.

Jeg vil med disse bemærkninger gerne tilføje, at bioteknologi for os at se også hører

[Jytte Hilden]

med, når man diskuterer brede offentlige debatter om fremtidens teknologi.

Gade (SF):

Jeg blev noget skuffet over at høre industriministeren, også på baggrund af det, der skete, da det danske samfund for 10 år siden stod over for nogle store udfordringer, som indeholdt aspekter af industripolitik og erhvervsudvikling, og i hvilken retning samfundet skal udvikle sig – jeg tænker på energikrisen – for da vedtog et stort flertal herinde, at man skulle have en stor, bred folkelig debat. Nu kan jeg ikke huske, om industriministerens parti stod bag, men der var et meget stort flertal og altså repræsentanter for i hvert fald de fleste af de partier, der i dag står bag regeringen.

Når vi har valgt at fremsætte et så konkret forslag som det, der er tale om her, er det, fordi vi mener, der ikke er oplysning nok. Jeg mener, at industriministeren simpelt hen tager fejl. Der skrives meget, og der diskuteres meget, all right, men det er ikke helt det samme. Oplysningskampagner er netop noget med at bringe tingene i sammenhæng, noget med at organisere, at det bliver bragt ud, og at det kommer ud til alle grupper i det danske samfund.

Så siger ministeren: ja, vi laver en målrettet kampagne for erhvervene i forbindelse med det teknologiske fornyelsesprogram – og for borger og samfund, forstår jeg. Det kan vi diskutere hvad vi kan få ud af. Det, der er fantastisk vigtigt for os, er at få sagt, at hvis vi ikke tager hånd om det, bliver det det, jeg vil kalde kortsigtede erhvervsinteresser, der styrer denne teknologiske udvikling, og den oplysning, man så får, bliver snævert knyttet til: kan det betale sig inden for vores erhvervsområde at indføre dit og dat? All right, det skal da også diskuteres, men det har bare ikke en snus med det her at gøre.

Ministeren sagde, at det her vil give forvirring og uklarhed, og jeg forstod da også på hr. Aagaard, at det skulle man passe på. Forslaget, hvis man ellers læser det, handler om at fremstille og bearbejde et alsidigt materiale, og jeg tager gerne fru Jytte Hildens ord om, hvad »alsidigt« betyder, til mig. Det handler jo om at skabe mindre forvirring, skabe mindre uklarhed, at folk får en større viden om sammenhængene, og i den forbin-

delse har det noget at gøre med teknologivurdering, pilotprojekter. Hvordan skal det føres ud i livet? Hvordan sikrer vi, at man får et grundlag at diskutere på? Energioplysningen lavede en række debatbøger med synspunkter fra flere sider. Jeg har endda indtrykket af, at man næsten sad og målte, hvor mange indlæg der var fra hver side. Det var det samlede diskussionsgrundlag, som betød, at vi samlet kunne tage en diskussion, at vi havde en fælles boldgade at diskutere på.

Jeg vil gerne takke for støtten fra socialdemokratiet, og jeg vil i den forbindelse tilslutte mig tankegangen om, at vi i folketinget nedsætter et tværgående udvalg om teknologi og i den forbindelse får oplysning, teknologivurdering, industripolitik, kulturpolitik og forskningspolitik ind i en sammenhæng.

I forbindelse hermed vil jeg godt svare på fru Lone Dybkjærs betragtninger om, at det var for sent. Når forslaget er blevet så konkret, som det er, er det, fordi jeg er enig med fru Lone Dybkjær i, at det er ret sent. Den oplysningskampagne burde vi have startet før. Jeg tror ikke, det er for sent. Jeg vil godt henvise til det, jeg nævnte i den tidligere debat, at to forskere siger: vi blev overraskede, da vi undersøgte hos Jydsk Telefon, Odense kommune og Suså kommune, tror jeg det var, hvordan man havde benyttet informationsteknologien. Man havde benyttet den til at fastlåse sig i centralistiske modeller, skønt netop den nye teknologi kunne være brugt i en decentral opbygning af både virksomheder og her den offentlige sektor. Jeg mener, at på en lang række andre områder kan man sige, at det ikke er for sent at få en debat om disse ting, få en samlet fremstilling, men vi er nok derhenne, hvor det haster. Så meget vil jeg give fru Lone Dybkjær ret. Det haster. Derfor synes jeg også, at en kopiering af den model, vi har nogle erfaringer med, energioplysningsmodellen, i sig selv er en sikkerhed for, at vi får debatten, og at vi får et resultat ud af den.

Hr. Tinning, som jeg skal takke for den venlige modtagelse, sagde, at ny teknologi jo er mange forskellige ting, noget af det kan vi lide, og noget af det vil vi ikke kunne lide. Det var en besværgelse i retning af, at man ikke skal være maskinstormer. I SF er vi ikke maskinstormere, på ingen måde, men jeg vil da forbeholde mig ret til at sige, at der er

[Gade]

noget, jeg også vil sige nej til af ny teknologi, der er noget, jeg vil styre. Jeg kan da godt sige, at jeg f.eks. vil sige nej til en udvikling, der medfører isolerede kvindearbejdspladser. Det vil jeg politisk være imod. Der er mange andre ting, som man vil vurdere, og derfor er en organiseret debat selvfølgelig også et spørgsmål om at sige ja eller nej til nogle ting.

Endelig er der spørgsmålet: er det nu nok at satse på informationsteknologi? Bør vi også satse på bioteknologi? Jeg er enig i, at der også er brug for en stor offentlig debat om bioteknologi og de aspekter, der ligger dér, og det mener jeg vi skal have en diskussion om. Det, jeg er bekymret for, når man siger sådan, er, at man så siger – som fru Lone Dybkjær måske antydede at det kunne blive til – at så vil vi ikke satse på en debat om informationsteknologien, for nu er det løb kørt. Jeg håber, at vi i udvalget kan kigge lidt nærmere på det dér med, om løbet er kørt, og at vi kan få det belyst. Jeg vil ud fra det synspunkt, at jeg faktisk mener, der er behov for en debat på informationsteknologiens område, sige, at selvfølgelig er vi positive over for, at man også organiserer et oplysningsarbejde om bioteknologi.

Til allersidst vil jeg sige, at det er fantastisk vigtigt for os, hvem der styrer det her. Det er ikke tilfældigt, at vi har kopieret energiplysningen på det punkt. Vi tror, at denne styring skal være fra det, man kunne kalde folkeoplysere. Det er typisk organisationer og mennesker – det er højskole, det er voksenoplysning – som ved noget om almindelige mennesker og oplysning. Det er ikke teknologinævnsmedlemmer som det radikale teknologinævns medlemmer, det er nogle andre mennesker, og det er nogle, der ved, at man stiller spørgsmål, at den måde, man skaber en folkelig debat på, er at stille modsætninger op imod hinanden, det er ikke at dølge modsætninger. Derfor er det et meget vigtigt punkt for os, at det udspringer fra folkeoplysningstraditionen, og at det er Dansk Folkeoplysnings Samråd, som får den langt overvejende indflydelse på, hvordan det skal sammensættes.

Jeg tror sammenfattende – hvis jeg må

opfatte fru Lone Dybkjær's ord så positivt – at vi i udvalget kunne komme derhen, at det tværgående udvalg kunne få sat også en sådan oplysningskampagne på skinner.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Mette Madsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget Poulsgaard (FP) har meddelt mig, at han ønsker til statsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Vil regeringen forhindre antenneforeninger og private i frit at modtage og fordele TV og radio fra udenlandske kommunikationssatellitter?«

(Forespørgsel nr. F 17).

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 2. maj 1984 kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.38